

Eliza Matusiak

Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Łódzki

ORCID 0000-0003-2455-0245

Rozwój literatury audialnej w platformach streamingowych w Polsce w ostatnich 20 latach

The Development of Audio Literature on Streaming Platforms in Poland Over the Last 20 Years

Abstract

The article focuses on audio literature released as podcast series by streaming platforms in Poland (Storytel and Audioteka) over a 20-year period (2004-2024). The study is framed within the context of the auditory turn in contemporary culture. The main research objective is to examine the content of these platforms in terms of audio series and to characterize the development of audio productions over the past two decades. Two research methods were employed: a quantitative content analysis, assessing available productions by number and genre, and a qualitative analysis covering aspects of audio narrative development in Poland.

Keywords

podcasting, audio series, streaming platforms, audio literature, audio narratives

Abstrakt

Artykuł został poświęcony literaturze audio wydawanej jako podcasty w formie serii przez platformy streamingowe w Polsce (Storytel i Audiotekę) w perspektywie 20 lat (2004-2024). Badanie osadzone jest w kontekście zwrotu audytywnego współczesnej kultury. Głównym celem badawczym jest sprawdzenie, jak przedstawia się zawartość wskazanych platform pod kątem seriali audio oraz scharakteryzowanie rozwoju produkcji audialnych na przestrzeni 20 lat. Dla osiągnięcia celu zastosowane zostały dwie metody badawcze: analiza zawartości ilościowa, badająca dostępne produkcje pod kątem liczby oraz gatunkowej przynależności publikowanych serii, oraz analiza jakościowa, która obejmuje aspekty rozwoju narracji audio w Polsce.

Słowa kluczowe

podcasting, audio serial, platformy streamingowe, literatura audialna, narracje dźwiękowe

Wprowadzenie

Współczesna kultura, choć bogata w różnorodne rodzaje przekazu wizualnego i audiowizualnego, w równie istotnym stopniu składa się z treści audialnych. Badacze i praktycy audio odnotowują tendencję nazywaną mianem zwrotu audytywnego¹ – zwrócenia się w kierunku dźwiękowej komunikacji (międzyludzkiej, w sztuce, dziennikarstwie). Wśród przejawów tej orientacji wskazać można między innymi: liczne podcasty – informacyjne, publicystyczne, rozrywkowe, *true crime*, komediowe, naukowe, itd., ale także wydawane w serwisach streamingowych reportaże oraz słuchowiska radiowe² i audiobooki. Komunikacja, także ta więziotwórcza, nierzadko odbywa się poprzez wiadomości głosowe³, twórcy mówią do swoich odbiorców w podcastach, a artykuły z czasopism i magazynów również stają się dostępne w formie audio⁴.

Podcasting jako technologia i metoda dystrybucji treści audio sięga 2004 roku⁵. Wtedy dziennikarz Ben Hammersley zaproponował ów termin dla nazwania rodzącego się zjawiska⁶. Kolejnym punktem zwrotnym dla audio *on demand* był rok 2014 – jak odnotowali Siobhán McHugh⁷, Vanessa Quirk⁸ i Richard Berry⁹. W październiku 2014 roku doszło do znaczącego dla mediów cyfrowych zbiegu wydarzeń: firma Apple wydała natywną aplikację do odtwarzania podcastów, która znacznie ułatwiła ich mobilny odbiór. Również w tym samym roku opublikowano w sieci¹⁰ wyprodukowany przez Julie Snyder i Sarah

¹ Zob. J. Pleszczyński, *Dźwięk i muzyka: między racjomorficznością a racjonalnością*, [w:] *Media multimodalne. Zagadnienia ogólne i teoretyczne. Multimodalność mediów drukowanych*, t. 1, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2018, s. 35-54; D. Ihde, *Listening and Voice. Phenomenologies of Sound, Second Edition*, State University of New York Press, 2007.

² O literaturze audialnej, czyli tekstach pisanych z myślą o medium dźwiękowym pisała Maryla Hopfinger. Zob. M. Hopfinger, *Literatura audialna*, [w:] *Literatura i media. Po 1989 roku*, red. M. Hopfinger, Oficyna Naukowa, Warszawa 2010, s. 131–163.

³ Użytkownicy komunikatora WhatsApp wysyłają dziennie około 7 miliardów tak zwanych głosówek, czyli wiadomości w formie audio. Tendencja ta rośnie, co sprowokowało właściciela komunikatora, firmę Meta, do pracy nad poprawą jakości i wydłużenia czasu trwania przesyłanych treści audio. Użytkownicy Messengera od 2022 roku także mogą wysyłać trwające do 30 minut wiadomości głosowe (dotychczas była to maksymalnie minuta). Zob. <https://antyweb.pl/whatsapp-wiadomosci-glosowe-nowosci>, [03.09.2022].

⁴ Przykładem mogą być na przykład „Pismo. Magazyn opinii” czy „Outriders”, które oferują odbiorcom wersję audio treści publikowanych w tekście.

⁵ Zob. T. Bonini, *The “Second Age” of podcasting: Reframing podcasting as a new digital mass medium*, „Quaderns del CAC” 41(XVIII)/2015, s. 21-30.

⁶ Zob. R. Berry, *Serial and Ten years of Podcasting: Has The Medium Finally Grown Up*, [w:] *Radio, Sound and Internet*, LASICS, Braga 2015, s. 299-309.

⁷ S. McHugh, *How podcasting is changing the audio storytelling genre*, „Radio Journal International Studies in Broadcast & Audio Media”, 14(1)/2016, s. 65-66.

⁸ V. Quirk, *Guide to podcasting*, 2015, https://www.cjr.org/tow_center_reports/guide_to_podcasting.php, [15.02.24].

⁹ Zob. R. Berry, *A golden age of podcasting? Evaluating serial in the context of podcast histories*, „Journal of Radio & Audio Media”, 22:2/2015, s. 170–178.

¹⁰ Serial został opublikowany i jest stale dostępny na stronie: <https://serialpodcast.org/season-one>, [30.10.2024].

Koenig *spin-off* amerykańskiego programu *This American Life (TAL)*, czyli pierwsze dziennikarskie śledztwo udostępnione w formie serialu audio zatytułowane *Serial*, którego autorką jest Koenig.

Cel, metoda, materiał badawczy

Celem niniejszego artykułu jest sprawdzenie, jak przedstawia się zawartość dwóch najpopularniejszych aplikacji streamingowych w Polsce – Audioteki¹¹ i Storytel¹² – pod kątem znanych przez wiele lat wyłącznie z anten radiowych gatunków: słuchowiska i dokumentu dźwiękowego oraz scharakteryzowanie specyfiki serii audio. Perspektywa 20 (2004-2024; od nazwania zjawiska podcastingu w 2004) i 10 lat (2014-2024, od publikacji *Serialu* w 2014) jest okresem dostatecznie długim, by spojrzeć na słuchowisko i reportaż jako ugruntowane w dostępie strumieniowym oraz dokonać analizy zawartości wskazanych platform z uwzględnieniem tychże gatunków. Ze względu na przełomowy charakter *Serialu* stawiam pytanie badawcze o liczbę i specyfikę produkcji w formie serialu audio publikowanych w Storytel (Storytel Original i Storyside) i Audiotece. Artykuł uzupełniony jest aneksem, w którym zebrałam wszystkie dzieła oznaczone w aplikacjach tagami: słuchowisko, strefa reporterska/literatura faktu, audioserial¹³, wydane do końca 2023 roku. W wypadku Storytel wzięte pod uwagę zostały produkcje Storytel Original, czyli te tworzone specjalnie przez platformę lub publikowane na jej zamówienie, ponieważ to one przyjmują formę serii¹⁴. Wyjątek stanowi opisana niżej antologia reportaży radiowych, które pojawiają się także na antenach radiowych. Dla osiągnięcia celu badawczego i odpowiedzi na sformułowane pytanie wykorzystane zostały dwie metody. Pierwszą z nich jest analiza zawartości ilościowa przywołanych platform strumieniowych w perspektywie dokumentalnych i fikcyjnych serii audio. W artykule i aneksie przywołane są także dostępne w Storytel dokumenty i słuchowiska niebędące serialami – ich pominięcie w zestawieniu zasobów serwisu byłoby bezzasadne, ponieważ to produkcje

¹¹ Audioteka to polska platforma streamingowa udostępniająca i produkująca audiobooki, dokumenty i słuchowiska. Powstała w 2009 roku. W 2023 roku użytkownicy Audioteki słuchali produkcji dostępnych w aplikacji przez niemal 2,5 miliarda minut, o ponad 400 milionów minut dłużej niż w ubiegłym roku. Zob. <https://rynek-ksiazki.pl/aktualnosci/audioteka-podsumowuje-rok-2023> [15.02.2024].

¹² Storytel to szwedzka platforma strumieniowa, oferująca dostęp do audiobooków, dokumentów i słuchowisk. Powstała w 2006 roku jako pierwsza tego typu usługa abonamentowa na świecie. W jej ramach działa Storytel Original, czyli opowieści, które powstają specjalnie z myślą o formie dźwiękowej i dystrybucji wyłącznie poprzez aplikację Storytel. Wydawcą i producentem w ramach Storytel Original jest także firma Storyside. Platforma dostępna jest w Polsce od 2016 roku.

¹³ Ze względu na odmienne nazewnictwo w aplikacjach Storytel i Audioteki niemożliwe było wyselekcjonowanie identycznie brzmiących tagów, jednak „strefa reporterska” Audioteki i „literatura faktu” Storytel odwołują się wyłącznie do produkcji dokumentalnych, stąd w aneksie ujednolicenie do kategorii „dokument”.

¹⁴ Ze względu na różne nazewnictwo części poszczególnych produkcji (odcinek – w Audiotece, rozdział – w Storytel), wszystkie składowe analizowanych publikacji określam w aneksie jako „części”.

publikowane przez platformę. Niemniej nie są przedmiotem badania¹⁵, ponieważ jest ono zogniskowane wokół serii audio. Drugą z zastosowanych metod badawczych jest analiza jakościowa, która posłużyła charakterystyce rozwoju produkcji audialnych na przestrzeni 20 lat (2004-2024).

Na podstawie analizy ilościowej dostępnych (do końca 2023 roku) w platformach Storytel i Audioteka dzieł literatury audialnej, opisanych zgodnie z przytoczonymi powyżej tagami, wyłaniają się następujące dane: Storytel opublikowało 142 produkcje, natomiast Audioteka – 132 tytuły. W pierwszej z platform, wśród tychże utworów, 98 to dokumenty, natomiast 44 – słuchowiska. Opowieści te publikowane są jako audioseriale (1 serial dokumentalny, pozostałe produkcje to słuchowiska), serie w formie antologii¹⁶ lub samodzielne utwory niebędące częścią serialu ani antologii (11 tytułów: 3 dokumenty, 8 słuchowisk). Najbardziej rozbudowaną antologią jest zbiór reportaży radiowych powstałych we współpracy Henryka Dedy, Waldemara Kasperczaka i Magdaleny Balcerak *Reportaż. Autoportret w trzech szkicach* składający się z aż 94 tytułów (3 audycje uzupełnione zostały o epilog w postaci drugiej części). Z kolei w Audiotece dostępnych jest: 11 dokumentów, słuchowisko dokumentalne (1 pozycja) i 120 słuchowisk. Platforma ta wydaje także antologie słuchowiskowe, czego przykładami są: *Antologia polskiej grozy* składająca się z 31 części, *Inne światy. Antologia* (9 części), *Słowiańskie koszmory* (21 części) – każda z części stanowi autonomiczną opowieść i nie przyjmuje formy odcinka. Wszystkie pozostałe produkcje Audioteki mają formę seriali.

Opowieści audio w serii

Anna Gawrońska-Piotrowska odnotowuje, że serial audio „jest pojęciem niezdefiniowanym i nowym. Brakuje definicji tego pojęcia w literaturze naukowej zarówno w Polsce, jak i na świecie. Według najlepszej wiedzy autorki po raz pierwszy tego pojęcia użyto na platformie Storytel, która niejako stworzyło format o tej nazwie, przeszczepiając go z angielskiego »audio series«¹⁷. Badaczka przywołuje słowa twórców Storytel Original, którzy, charakteryzując swój projekt, wskazują na fundamentalne znaczenie odcinkowości:

To seriale audio, trzeba więc myśleć odcinkami – każdy powinien zawierać w sobie jakąś jedną zamkniętą opowieść/wątek, jakieś istotne wydarzenie, by słuchacze nie odnieśli wrażenia, że w tym

¹⁵ Chcę zauważyć, że zarówno samodzielne, jak i publikowane w formie seriali audio dokumenty i słuchowiska warto zbadać także w perspektywie genologicznej. Jest to wątek, który powinien zostać zbadany i opisany w osobnej publikacji.

¹⁶ W aneksie celowo używam słowa „część” zamiast rozdział czy odcinek. Po pierwsze dlatego, że nazewnictwo nie jest identyczne w obu analizowanych platformach, po drugie zaś – Storytel publikuje także antologie, które składają się z wielu części, ale nie są to odcinki serialu.

¹⁷ A. Gawrońska-Piotrowska, *Serial audio w Polsce jako nowoczesna forma słuchowiska radiowego*, „Kultura – Media – Teologia” 48/2021, s. 133.

odcinku dostali fabularny zapychacz. Ważne jest więc odpowiednie rozłożenie istotnych akcentów fabularnych i równe tempo opowieści¹⁸.

Jednak istnienie pojęcia serialu radiowego jest w Polsce znane od wielu lat. Format ten obecny jest na antenie Polskiego Radia za sprawą choćby *Matysiaków* (emisja od 1956 roku) czy *W Jezioranach* (od 1960 roku). Aleksandra Pawlik definiuje serial radiowy (czy też powieść radiową w odcinkach) jako „cykliczny gatunek dramaturgii radiowej, wykorzystujący słowo podawane przez aktorów i specyficzne radiowe środki wyrazu, takie jak efekty dźwiękowe, muzyka, cisza”¹⁹ i zwraca uwagę, że odcinki są całością kompozycyjną, która musi zachować zgodność przyczynowo-skutkową z odcinkami poprzedzającymi i następującymi po każdym z emitowanych epizodów²⁰. Serialowość utworów audialnych nie jest zatem nieznaną radiu jako medium, ale nie jest to bez wątplenia forma dominująca na jego antenach, znacznie częściej realizowana jest w sieci. Rewolucja cyfrowa (w odniesieniu do serii i samodzielnych produkcji audio) jest zjawiskiem cennym także w perspektywie wysokojakościowych narracji *non fiction*, również tych długometrażowych i w serii, co wyraźnie akcentuje między innymi Mia Lindgren²¹. David O. Dowling i Kyle J. Miller konstatują, że treści na życzenie mogą stanowić obecnie drogę do odrodzenia jakościowego dokumentu, także w formie seriali, dzięki możliwościom, jakie daje dystrybucja podcastów²².

Stwierdzają także, że popularność w tworzeniu formatów mających podtrzymać długofalowo uwagę mobilnych odbiorców treści cyfrowych zbiegła się w czasie z gwałtownym rozwojem podcastingu na początku XXI wieku²³ i to właśnie *Serial* jest produkcją, która miała dla tego rozwoju zasadnicze znaczenie. Jak pisze McHugh, „Serial”²⁴ łączy w sobie szybkie tempo *TAL*, narrację prowadzoną przez gospodynię programu oraz odcinkowość podobną do seriali telewizyjnych z atrakcyjnością łatwego odbioru poprzez aplikację Apple, która była intrygująca dla szerszego grona odbiorców, nie tylko wcze-

¹⁸ Storytel czeka na wasze powieści w odcinkach, „Blog Poland Storytel.com”, <https://blog-poland.storytel.com/2017/07/18/storytel-czeka-na-wasze-powieści-w-odcinkach/#more-763> (dostęp 28.08.2021 r.), za: A. Gawrońska-Piotrowska, dz.cyt., s. 134.

¹⁹ A. Pawlik, *Teatr radiowy i jego gatunki*, Wydawnictwo Mado, Toruń 2014, s. 257.

²⁰ Tamże.

²¹ Zob. M. Lindgren, *Personal narrative journalism and podcasting*, „Radio Journal: International Studies in Broadcast & Audio Media”, 14(1)/2016, s. 23-41.

²² Zob. D.O. Dowling, K.J. Miller, *Immersive Audio Storytelling: Podcasting and Serial Documentary in the Digital Publishing*, „Journal of Radio & Audio Media”, 26(1)/2019, s. 168.

²³ Tamże, s. 167.

²⁴ Historia serialu opowiada o morderstwie Hae Min Lee, córki koreańskich imigrantów. W 1999 roku była uczennicą Woodlawn High School w Baltimore (Maryland). Gdy 13 stycznia 1999 r. nie odebrała ze szkoły swojej kuzynki, rodzina zgłosiła jej zaginięcie. 9 lutego przechodzień znalazł ciało dziewczyny. Policja zaczęła badać zapisy połączeń z telefonu komórkowego należącego do jej byłego chłopaka, Adnana Syeda, Amerykanina pakistańskiego pochodzenia. Syed został ostatecznie aresztowany i skazany za morderstwo pierwszego stopnia. Wydarzenia te są tematem pierwszego sezonu serialu.

śniejszych słuchaczy *TAL*²⁵. Co więcej, *Serial* był szeroko dyskutowany na forach internetowych (głównie Reddit) i zyskał ogromną popularność – osiągnął milion pobrań na odcinek w ciągu zaledwie czterech tygodni, a do października 2015 roku program przekroczył 90 milionów pobrań²⁶, co później określono „efektem *Serialu*” (*Serial effect*). Uwaga mu poświęcona wywołała międzynarodowe zainteresowanie procesem Adnana Syeda, co skutkowało pojawieniem się podcastów omawiających te wątpliwości i narastające wokół nich dyskusje – na przykład *The Serial Serial*, *Serially Obsessed*, *Crime Writers on Serial*, *Undisclosed: The State vs. Adnan Syed*, a w 2019 roku HBO wyemitowała serial telewizyjny *The Case Against Adnan Syed*. Publikowanie treści audio w formie seriali stało się istotne w kontekście zaistnienia i spopularyzowania się serwisów streamingowych opartych na modelu subskrypcji. Jak piszą Sara Tanderup Linkis i Julia Pennlert, model ten „zachęca użytkowników do długoterminowego zaangażowania zarówno w historię, jak i w samą usługę”²⁷. Badaczki zauważają, że po *boomie* około 2010 roku na konsumpcję audiobooków, w ostatnich latach szczególnie rozwija się forma literatury dźwiękowej, nierzadko w formie serialu, pisanej specjalnie dla platform subskrypcyjnych²⁸. Znaczący rozwój w tym obszarze można w dużej mierze wyjaśnić cyfryzacją – technologie cyfrowe wpłynęły na warunki produkcji, dystrybucji i konsumpcji audiobooków – badający fenomen audiobooków Matthew Rubery²⁹, Iben Have oraz Birgitte Stougaard Pedersen³⁰ podkreślają, że rozwój mediów i środków produkcji cyfrowych dały szansę szybkiego udostępniania audiobooków coraz większej liczbie osób, w dowolnych czasie i miejscu (pod warunkiem dostępu do umożliwiających ich odbiór urządzeń).

Tanderup Linkis i Pennlert odnotowują, że udźwiękowiona literatura „nie jest już postrzegana przede wszystkim jako narzędzie dla osób z dysfunkcjami wzroku czy zaburzeniami czytania, ale stała się popularnym medium integrującym konsumpcję literatury z czynnościami współczesnego życia codziennego”³¹, czego naturalnym skutkiem, w dobie mediów cyfrowych, jest rozwój usług strumieniowego przekazywania treści. Publikowanie opowieści audio w seriach jest znamienne dla tegoż modelu, ponieważ zachęca użytkowników do długoterminowego zaangażowania w historię oraz pozostania w serwisie. Format serii³² odzwierciedla orientację branży audio uwzględniającą specyfikę innych produktów medialnych (seriali telewizyjnych, podcastów) i uwzględnia swo-

²⁵ S. McHugh, dz.cyt., s. 65. Tłum. własne.

²⁶ V. Quirk, dz.cyt., online.

²⁷ S. Tanderup Linkis, J. Pennlert, *Episodic Listening: Analyzing the Content and Usage of Born-Audio Serial Narratives*, „The Journal of Electronic Publishing” 23(1)/2020,[02.03.2024]. Tłum. własne.

²⁸ Zob. Tamże.

²⁹ Zob. M. Rubery, *Audiobooks, Literature and Sound Culture*, Routledge, Londyn 2012.

³⁰ I. Have, B. Stougaard Pedersen, *Digital Audiobooks. New Media, Users and Experiences*, Routledge, Londyn 2016.

³¹ S. Tanderup Linkis, J. Pennlert, dz. cyt., online.

³² Badaczki odwołują się ściśle do produkcji Storytel Originals, ale wniosek ten można zastosować w ujęciu holistycznym, także wobec produkcji na przykład Audioteki, ponieważ serwis działa w oparciu o ten sam model subskrypcji treści audio.

istość dźwięku jako środka przekazu i wyrazu artystycznego. Narracje te są bezwzględnie dostosowane do ograniczeń i możliwości wynikających z produkcji, dystrybucji i konsumpcji literatury audio, a nie druku (czy form audiowizualnych)³³.

W kontekście seryjności mediów warto przywołać Umberta Eco, który stwierdza, że seryjność „zaspokaja potrzebę [...] słuchania na nowo wciąż tej samej opowieści, znajdowania pocieszenia w wiecznym powrocie”³⁴. Motywacja do odbioru odcinkowych produkcji audio nie jest przedmiotem tego artykułu i wymagałaby osobnych, dogłębnych badań, jednak warto podkreślić za Eco rolę „powrotu” do „wciąż tej samej opowieści”. Kolejne odcinki seriali dźwiękowych – zarówno *fiction*, jak i *non fiction* – stanowią naturalne dopełnienie części poprzedzającej, są jej rozwinięciem. Nierzadko, jeśli serial nie jest wydawany jako całość, a odcinki publikowane są tydzień po tygodniu, nowy epizod otwarty zostaje od przypomnienia kluczowych dla wcześniejszego odcinka informacji. Jest to zatem, z jednej strony, dosłowny powrót do słuchanej uprzednio historii, z drugiej – oczekiwanie na kontynuację, rozwinięcie dotychczasowych wątków, domknięcie części z nich i otwarcie kolejnych, które dadzą szansę powtórnego powrotu. Powrót jest zatem repetytywny i stanowi jedną z konstytutywnych cech serialu audio i sposobu jego percepcji. Seryjność w kulturze przyjmuje różne oblicza, zawiera w sobie rozmaite gatunki czy formy. Jak pisze Katarzyna Muszyńska, „jest pewnym określonym zasobem zdolności kreatywnych, możliwości złożenia elementów świata przedstawionego na różne sposoby. Nie można jej pojmować jako zwykłego powtórzenia, inaczej się objawia i inaczej działa w każdym tworze popkultury”³⁵, czego dowodem jest fenomen serialu. Autorka zaznacza, że to właśnie serial udowadnia potrzebę seryjności, cykliczności i kontynuacji współczesnego odbiorcy.

Specyfika seryjności

Paweł Sołodki podkreśla, że seryjność we współczesnych mediach nie ogranicza się wyłącznie do realizacji telewizyjnych, ale obecnie rozwija się przede wszystkim w internecie³⁶. Internetowa seryjność cechuje się innym rytmem, który jest „niekoniecznie wyznaczany kolejnymi odcinkami codziennie (opery mydlane) bądź cotygodniowo (od kilku do dwudziestu kilku na sezon, w zależności od polityki stacji) w ramach kolejnych

³³ Zob. S. Tanderup Linkis, J. Pennlert, dz. cyt., online.

³⁴ U. Eco, *Innowacja w seryjności*, [w:] *Po drugiej stronie lustra i inne eseje. Znak, reprezentacja, iluzja, obraz*, przeł. J. Wajas, W.A.B., Warszawa 2012, s. 173.

³⁵ K. Muszyńska, *MUSISZ TO OBEJRZEĆ! Analiza funkcjonowania oraz oddziaływania seryjności i serialu telewizyjnego w kulturze popularnej*, [w:] *Między Trendem a Tradycją. Kulturowe Oblicza Seriali*, red. B. Panek, A. Wójtowicz, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2015, s. 8.

³⁶ Zob. P. Sołodki, *Serial internetowy – notatki o zjawisku, Serial internetowy – notatki o zjawisku*, „Panoptikum. Telewizje. Sezon drugi” 20/2018, s. 35. Warto także dodać, że hybrydyzacja gatunków serialowych widoczna jest w każdym medium – audialnym, telewizyjnym i sieciowym. Przykładem może być między innymi słuchowisko *Random* dostępne w Storytel, którego finałowy odcinek został zrealizowany także w formie wideo i jest dostępny na YouTube. Zob. D.A. Myślak, *Random a pokolenia Z i Y z perspektywy społeczno-technologicznej i formatowo-czasowej*, „Studia Rossica Gedanensia” 2023, Nr 10, s. 161-178.

sezonów pojawiających się w ramówce każdego roku w podobnym terminie³⁷. Seriale udostępniane w internecie odznaczają się w tym aspekcie pewną swobodą i dowolnością – twórcy i producenci mogą, ale nie muszą adaptować strategii telewizyjnych, dlatego też nierzadko wszystkie odcinki konkretnych tytułów publikowane są w jednym czasie, co zachęca do praktyki *binge watching*³⁸. Sołodki zwraca także uwagę, iż „tytuły przeznaczone bezpośrednio do odbioru sieciowego, pomijające medium telewizyjne, wydają się skracać drogę między widzom a serialem”³⁹. Oznacza to nie tylko łatwiejszy dostęp do treści, ale też przystosowanie opowieści i metody jej dystrybucji do oczekiwań współczesnego odbiorcy, wśród których autor wymienia: dzieła krótsze, dynamiczniejsze, bardziej przykuwające uwagę względem formalnym i tematycznym, co daje szansę konkurowania o uwagę odbiorcy w mediach pełnych intensywnych bodźców⁴⁰. Wnioski te są adekwatne także wobec form audialnych – dynamizm odcinków, czas trwania (najczęściej, uogólniając, około 40 minut), formalne i tematyczne odpowiadanie na potrzeby współczesnego słuchacza, a także możliwość *binge listeningu* wpisują się w ich charakterystykę. Serial audio wymaga od słuchacza wielogodzinnego zaangażowania – choć pojedyncze odcinki nie są długie, poznanie całej historii i jej rozwiązania oznacza odsłuchanie całego, kilku- lub kilkunastodcinkowego sezonu. Pisarz Bill Johnson stwierdza, że dobrze opowiedziana historia jest taką kompozycją idei i postaci uwikłanych w wydarzenia, która obiecuje dramatyczne spełnienie odbiorcy i, u swego rozwiązania, obietnicę tę spełnia. Zatem, „opowieść jest obietnicą”⁴¹. Historia, która jasno komunikuje swoją obietnicę przyciąga odbiorców, bo tylko wtedy nie mają oni trudności z immersyjnym zaangażowaniem⁴². Wobec tego, *narrative promise*⁴³ musi zostać rozbudowana i spełniona z uwzględnieniem i odcinka jako dramaturgicznej oraz narracyjnej całości, i epizodów jako całości, co finalnie kształtuje linie diegetyczną, fabularną i dramaturgiczną opowieści audio.

Seriale audio, choć obecne są na antenie radiowej już od lat 50. XX wieku, w platformach strumieniowych bliskie są serialom (audiowizualnym) nowej generacji. Artur Borowiecki, próbując usystematyzować pojęciowo zjawisko seriali nowej generacji wskazuje na wielość i płynność stosowanych terminów. Wymienia wśród nich: neoserial, serial lepszej jakości (*quality drama*), *post soap opera* czy seriale premium. Podkreśla, że „trudno jednak ustalić cezurę powyższych określeń, jak i jednoznacznie definiować powyższe terminy”, problematyczne jest tu także ich funkcjonowanie jako „rozdzielników” seriali powstałych przed i po roku 2000⁴⁴. Badacz odwołuje się do terminologii Jasona Mittella,

³⁷ P. Sołodki, dz. cyt., s. 35.

³⁸ Zob. Tamże, s. 40.

³⁹ Zob. Tamże, s. 40.

⁴⁰ Zob. Tamże, s. 44.

⁴¹ B. Johnson, *A Story Is a Promise & The Spirit of Storytelling*, Blue Haven Publishing 2011, s. 22.

⁴² Zob. Tamże.

⁴³ Tamże.

⁴⁴ Zob. A. Borowiecki, *Neoserial, serial premium czy post soap opera? W poszukiwaniu wyznaczników dla seriali nowej generacji*, „Images. The International Journal of European Film, Performing Arts and Audiovisual Communication” 34/2019, s. 164.

który, w większości zalicza seriale nowej generacji do produkcji złożonych narracyjnie (*narrative complexity*)⁴⁵, co oznacza „przedefiniowanie form epizodycznych pod wpływem narracji seryjnej – niekoniecznie na całkowitym ich połączeniu, lecz na przeniesieniu środka ciężkości”⁴⁶. Borowiecki wyjaśnia, że nadrzędną zmianą w złożonych narracyjnie serialach jest inny rodzaj hierarchiczności wątków – „o ile seriale epizodyczne charakteryzuje dominująca rola wątków zamkniętych (*self-contained*), to współcześnie twórcy najczęściej korzystają z ciągłości wątków (*continuing*) dotyczących całego sezonu”⁴⁷. Zatem, program narracyjnie złożony „ustawia rozwój fabuły w centrum opowieści, pozwalając relacjom między bohaterami wypływać z rozwoju fabuły”⁴⁸, a odbiorca musi śledzić wiele wątków jednocześnie. Filmoznawca, przywołując produkcje takie jak *Twin Peaks* czy *Kroniki Seinfelda*, zaznacza, że w serialach nowej generacji (jego zdaniem rozwijające się od lat siedemdziesiątych⁴⁹) odbiorca w równy sposób co fabułę odbiera także sjużet i dzięki zabiegom kompozycyjnym i dramaturgicznym jak flashbacki, futurospekcje, elipsy czasowe pyta nie tylko o to, co się wydarzy za chwilę, ale „jak oni tego dokonali”⁵⁰. Wobec tego, „widzowie wręcz są »zmuszani« do przeinterpretowania tego, co już widzieli wcześniej”⁵¹, a jako przykład Borowiecki przytacza między innymi serial *Ślepnąc od świateł*, w którym zastosowana jest tak zwana mocna serializacja (*heavily serialized*). Oznacza to, że w ramach pojedynczych odcinków twórcy nie korzystają z wątków epizodycznych, o strukturze zamkniętej, co potwierdza Mittellowską uwagę o przesunięciu akcentu z epizodyczności na rzecz kontynuacji fabularnej w ujęciu całego sezonu serialowego. Narracja filmowa oparta jest na głównej osi dramaturgicznej oraz licznie uzupełniających ją wątkach kontynuowanych na przestrzeni całego sezonu⁵².

Badacz dopełnia tezę o spostrzeżenia Michaela Z. Newmana dotyczące koherentności wielowątkowych narracji. Oznacza ona taki sposób złożenia narracji, który mimo wprowadzenia do serialu wielu linii fabularnych, początkowo mogących wydawać się zupełnie odległymi i niepowiązаныmi z główną osią dramatyczną, to pod koniec danego sezonu czy nawet całej serii, poszczególne linie fabularne »zbiegają do narracyjnej jedności spójności«⁵³. Borowiecki wśród cech neoseriali wymienia także stosowanie nietypowych połączeń stylistycznych – wyjaśnia, że seriale tradycyjne są minimalistyczne w kontekście

⁴⁵ Zob. Tamże, s. 164. Por. J. Mittell, *Złożoność narracyjna we współczesnej telewizji amerykańskiej*, tłum. D. Kuźma, [w:] *Zmierzch telewizji? Przemiany medium. Antologia*, wyb. i red. T. Bielak, M. Filiciak, G. Ptaszek, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011, s. 159.

⁴⁶ Tamże.

⁴⁷ A. Borowiecki, dz.cyt., s. 164.

⁴⁸ J. Mittell, dz.cyt. s. 159.

⁴⁹ Tamże, s. 160.

⁵⁰ Tamże, s. 166.

⁵¹ A. Borowiecki, dz.cyt., s. 166.

⁵² Tamże, s. 167.

⁵³ Tamże, s. 168.

odautorskiej interpretacji i zbliżają się do kina stylu zerowego, natomiast produkcje współczesne zawierają, jak określa za Mittellem, „barokowe uduziwnienia”⁵⁴.

Audioserial – seryjność a specyfika materii dźwiękowej

Seriale audio oraz słuchowiska i dokumenty produkowane specjalnie dla platform strumieniowych, podobnie jak neoseriale, oddalają się od stylu zerowego. Nie są to najczęściej opowieści, które bliskie byłyby formie znanej z seriali radiowych takich jak *Matysiakowie* – jest to produkcja bez wątpienia spełniająca wymogi gatunkowe słuchowiska⁵⁵, jednak realizująca je w sposób prosty, nierozbudowany artystycznie, ponieważ taka jest specyfika programu. Twórcy seriali dźwiękowych posługują się możliwościami medium audialnego w sposób bliski realizacji filmowej. Wykorzystują wielość planów akustycznych, dźwięk zbliża się i oddala od odbiorcy, co w wypadku odbioru przez aplikacje streamingowe, gdy używa się przede wszystkim słuchawek, jest szczególnie słyszalne i zniuansowane. Bardzo prostym, ale sugestywnym przykładem jest scena w słuchowisku *Stelaz*⁵⁶ według tekstu Łukasza Orbitowskiego. To tragicomiczna historia Adriana (Wojciech Mecwaldowski), który w jednej ze scen spiera się z innym bohaterem, Damianem – wówczas Adrian rozpoczyna monolog, w którym streszcza sytuację w słowach: „Staął blisko mnie, o tak. I spytał, czy chce zamordować jego ojca...”⁵⁷. Gdy bohater sygnalizuje, że druga z postaci zbliżyła się do niego, cała scena rozgrywa się na ultrazbliżeniu – Adrian mówi słuchaczowi niemal prosto do ucha aż do momentu, w którym kończy wspomnianie tego wydarzenia. Zabieg ten, choć formalnie nieskomplikowany, oddaje możliwości audialnego snucia opowieści i z zamysłem bazuje na docelowym modelu odbioru poprzez użycie słuchawek. Gesty foniczne, będące ekwiwalentami mimiki, jak szepty, pomruki, westchnięcia czy krzyk są przez twórców szeroko wykorzystywane do komunikowania znaczeń i sensów, ale także budowania dramaturgii, napięcia i nierzadko stanowią swoisty leitmotiv scalający kolejne odcinki serialu. Przykładem takiej realizacji są między innymi obie części serialu *Anima*⁵⁸ Kingi Krzemińskiej, w których fabuła koncentruje się wokół budzącej grozę tajemnicy zniknięcia mieszkańców wsi, a niepokojące odgłosy nieznanego pochodzenia są zarówno istotne z fabularnego punktu widzenia, jak i pełnią funkcję spajającą kolejne części dzieła. Podobnie dzieje się z muzyką, która nierzadko napisana jest specjalnie dla opowieści i często bywa wykorzystywana jako tworzywo

⁵⁴ Tamże, s. 168-169.

⁵⁵ Słuchowisko to „artystyczne dzieło radiowe, którego tworzywem są wyłącznie elementy foniczne (głos, mówione słowo, cisza, muzyka, odgłosy natury, głosy ptaków i zwierząt, odgłosy uruchamianych przedmiotów, wieloplanowa akustyczna przestrzeń); w strukturze swej dzieło to podporządkowane jest poetyce literackiej, a jego dominantę stanowi niewidzialność”. M. Kaziów, *O dziele radiowym. Z zagadnień estetyki oryginalnego słuchowiska*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1973, s. 93.

⁵⁶ Storytel Original, 2020.

⁵⁷ Cytat pochodzi z treści słuchowiska.

⁵⁸ Audioteka, *Anima* 2019, *Anima 2* 2020, reż. Krzysztof Komander.

scalające całość, czego przykładem jest *Czarny Romans*⁵⁹. To audiodokument, w którym zastosowany został element muzyczny przypominający chór właściwy greckim tragediom, który obecny był we wszystkich odcinkach serii. Charakterystyczne, zwłaszcza dla utworów dokumentalnych, jest także posługiwanie się materiałami archiwalnymi (nagrania sprzed lat), jak i współczesnymi, ale nagrany na bazie archiwaliów (na przykład odczytane listy nieżyjących już bohaterów) – takim zabiegiem posłużyła się choćby Aleksandra Zbroja, która w serialu dokumentalnym *Syrena, czyli dziewczyna o uciętych możliwościach*⁶⁰ opowiadającym o Krystynie Kraheleskiej, poza własną narracją nagrany w warunkach studyjnych, korzysta z autorskich nagrań reporterskich oraz archiwalnych nagrań i odczytywanych listów odwołujących się do bohaterki jej reportażu. Celem tego tekstu nie jest gatunkowe opracowanie dostępnych w Storytel i Audiotece słuchowisk i reportaży audio, jednak przywołanie kilku egzemplifikacji pozwala na wskazanie podejścia wobec materii dźwiękowej, które charakteryzuje twórców tych produkcji – posługują się oni tworzywem fonicznym w sposób umożliwiający tworzenie audialnych filmów. Są to opowieści dźwiękowo wielowymiarowe, posługujące się znaczeniowym i dramaturgicznym zastosowaniem ciszy, muzyki, możliwości głosowych i paralingwistycznych człowieka.

Gawrońska-Piotrowska określa seriale audio w Polsce jako „nowoczesne słuchowiska”⁶¹. Zaznacza, że warto wymienić te cechy, które odróżniają seriale audio od słuchowisk pojmowanych tradycyjnie i wyłania wśród nich: cyfrową dystrybucję, brak emisji na antenie radiowej; nowoczesną, rozbudowaną i realistyczną realizację dźwiękową, która przypomina pełną ścieżkę dźwiękową z produkcji filmowej; aktorów, którzy „w pierwszej kolejności kojarzeni z produkcjami filmowymi i serialami, ale także na przykład komicy lub inne znane osoby. W tradycyjnych słuchowiskach są to wyłącznie lektorzy i aktorki”⁶²; łączenie słuchowisk z elementami dokumentalnymi, które zacierają granicę między fikcją a światem realnym – „podobne zabiegi, pisze autorka, nie mają miejsca w tradycyjnych słuchowiskach, gdzie zawsze wiemy, że mamy do czynienia z fikcyjnymi, fabularnymi opowieściami”⁶³; rozbudowaną promocję (materiały multimedialne, graficzne, filmowe, zwiastuny podobnie jak w wypadku produkcji filmowych); język bohaterów, często bardziej potoczny niż w wypadku tradycyjnych słuchowisk; dostęp, który najczęściej wymaga płatnej subskrypcji lub wykupienia abonamentu wybranej platformy⁶⁴. Warto doprecyzować, że klasycznie pojmowane słuchowiska, które nie przyjmują formy serialu, także są tworzone dla platform streamingowych i ich dystrybucja omija radio jako medium pierwotne. Dobrym przykładem są tutaj Storytel Original oraz

⁵⁹ Audioteka, 2019. Autorzy: Michał Marczak, Katarzyna Szczerba, Cezary Ciszewski, Dionisios Sturis, Agata Karlicka, Jerzy Rogiewicz.

⁶⁰ Storytel Original, 2020.

⁶¹ A. Gawrońska-Piotrowska, dz.cyt., s. 151.

⁶² Tamże, s. 152.

⁶³ Tamże.

⁶⁴ Zob. Tamże, s. 151-153.

Storyside (należące do Storytel), produkujące między innymi słuchowiska: *Niekompetentni*⁶⁵, *Stelaz*⁶⁶, *Przypadek sercowy*⁶⁷ czy *Topiel: Dom w głębi lasu*⁶⁸. To tylko kilka dzieł, które udowadniają, że wydawane przed platformy strumieniowe opowieści nie zawsze są wydawane w formie serii, a nadal sednem ich gatunkowej tożsamości jest słuchowisko. Podobnie zresztą sytuacja przedstawia się w odniesieniu do dokumentów audio, które nie zawsze, choć wydawane przez serwis streamingowy, mają formę serialu⁶⁹. Istotne jest także podkreślenie, że wskazane przez autorkę łączenie słuchowisk z elementami dokumentalnymi nie jest cechą wyłącznie seriali audio, na co dowodem są słuchowiska dokumentalne, emitowane także na antenie Polskiego Radia⁷⁰.

Wnioski

Sergiusz Rusakow zwraca uwagę, że w debatach kulturowych dostrzegalna jest [a w zasadzie – była – dop. E.M.] dychotomia w podejściu do seriali telewizyjnych i filmu. Stanowiska krytyczne oparte są o podział na sztukę wysoką i niską, seriale przypisane do tej drugiej, ze względu na swą „rozrywkowość” traktowane były jako mniej wartościowe i nazywane *time killerami*, czyli niewymagającą rozrywką mającą zabić czas⁷¹. Dla precyzji należy podkreślić, że stanowisko Rusakowa nie jest już perspektywą aktualną, ponieważ era *post-soap*⁷², w której seriale postrzegane są jako obiekt poddawany intelektualnemu namysłowi i społecznie pożądaną dychotomię tę zdewaluowała. Uważam jednak, że warto, dla osadzenia w kontekście, wspomnieć słowa Rusakowa, wskazują one bowiem na ewolucję seriali zarówno jako formy przekazu, ale także na ich badawczą i społeczną percepcję. Ponadto, ewolucja w odniesieniu do seriali audio odbywa się wolniej – ich obecność na antenie radiowej sięga lat 50., natomiast w serwisach strumieniowych czas ten jest znacząco krótszy. Wśród argumentów przemawiających na korzyść współczesnych seriali Rusakow wskazuje się na ich kompleksowość, złożoność i tematyczną adekwatność wobec realiów. Autor powołuje się na słowa recenzenta filmowego Vasily’ego

⁶⁵ Storytel Original, 2022. Autorka: Gabriela Łazarkiewicz-Sieczko.

⁶⁶ Storytel Original, 2020. Autor: Łukasz Orbitowski.

⁶⁷ Storytel Original, 2020. Autorzy: Michał Sufin, Mateusz Lewandowski, Kinga Kosik Burzyńska, Bartosz Młynarski, Marcin Kardach (reż.).

⁶⁸ Storytel Original, 2020. Autor: Jakub Ćwiek.

⁶⁹ Wśród przykładów można wymienić między innymi reportaże Aleksandry Zbroi: *Ali, powstaniec z Nigerii, warszawiak z wyboru* (2020), *Syrena, czyli dziewczyna o uciętych możliwościach* (2020), *Peemek, miłość odnaleziona na wojnie* (2020).

⁷⁰ Jedną z najważniejszych autorek słuchowisk dokumentalnych w Polsce jest Marta Rezbda. O słuchowiskach dokumentalnych w perspektywie gatunkowej zob. J. Bachura-Wojtasik, *Słuchowisko dokumentalne a rzeczywistość*, „Zagadnienia Rodzajów Literackich” LXIII (4)/2020, s. 71-88.

⁷¹ Zob. S. Rusakow, *Modern Television Series as a Phenomenon of Popular Culture*. „Studia Warmińskie” 52/2015, s. 86.

⁷² Zob. *Post-soap. Nowa generacja seriali telewizyjnych a polska widownia*, red. M. Filiciak, B. Giza, Warszawa 2011; D.A. Myślak, *Od serialu telewizyjnego do odserialowych formatów internetowych*, Olsztyn 2021.

Koretsky'ego, która określa seriale nowej generacji nową formą dzieł epickich⁷³. Dychotomia ta jest bezzasadna także wobec seriali audio, nieseryjnych słuchowisk i dokumentów produkowanych przez platformy streamingowe – podział na „wielkie” dokumenty/słuchowiska emitowane na antenach radiowych i streamingowe *time killery* byłby podziałem sztucznym i nieadekwatnym wobec jakości realizacji, także utworów czysto rozrywkowych, bowiem ich twórcy również nie rezygnują z immersyjnego potencjału dźwiękowego tworzywa. W wypadku opowieści dźwiękowych istotne jest także ogólne postrzeganie radia/audio jako medium tła⁷⁴, które nie w pełni absorbuje uwagę odbiorcy. Stougaard Pedersen i Have podkreślają, że cyfryzacja umożliwia remediowanie literatury do form audialnych i dystrybuowanie jej w sposób mobilny, umożliwiając jej percepcję także w sytuacji wykonywania innych czynności. Popularność audiobooków i model audialnej konsumpcji treści są skorelowane z pojawieniem się i szybkim rozwojem podcastingu. Warto zaznaczyć, że produkowane przez platformy strumieniowe autorskie opowieści audio, podobnie jak podcasting, wpisują się we wtórną oralność współczesnej kultury, jej zwrot audytywny – są dystrybuowane i odbierane mobilnie, wydawane w odcinkach (co ułatwia poruszanie się w zasobach platformy), dostępne na życzenie. Tanderup Linkis i Pennlert powołują się na wnioski z raportu Storytel (jednak nie podają jego źródła), z których wynika, że format dźwiękowego serialu, który składa się z około 10 odcinków trwających od 40 do 50 minut (jak w przypadku serii Original) jest lepiej dostosowany do codziennego trybu życia człowieka niż kilkukrotne odsłuchiwanie dziewięciogodzinnego audiobooka, mimo że czas trwania obu formatów jest porównywalny. Format odcinkowy wpisuje się w krótszy zakres uwagi (*attention span*) współczesnych odbiorców nowych mediów. Zatem audio seriale, najczęściej wydawane jako całość, (zwłaszcza w wypadku Storytel Original) balansują pomiędzy naśladowaniem seryjności podcastów a ciągłym doświadczeniem słuchania kilkugodzinnego audiobooka. Jednocześnie audiobooki czy seriale dźwiękowe niekoniecznie muszą stanowić medium tła i towarzyszyć słuchaczowi, gdy jego uwaga jest rozproszona. Pisz o tym między innymi Lutz Koepnick⁷⁵ używając terminu *close listening*, który można przetłumaczyć jako „ważne słuchanie”. Jest ono skoncentrowane na doświadczeniu nie pobocznym, jak w wypadku medium *stricte* towarzyszącego, ale immersyjnie zaangażowanym odbiorze. Jak trafnie zauważa Łukasz Świątek, media audialne niosą za sobą intymność i emocjonalność słuchania⁷⁶. Piszą na ten temat także Dowling i Miller, według których storytellingowy podcasting podważa

⁷³ S. Rusakow, dz. cyt., s. 86.

⁷⁴ Zob. A. Garcarek-Sikorska, *Czy w polskich komercyjnych rozgłośniach radiowych jest miejsce na kulturę?*, [w:] *Media – kultura popularna – polityka. Wzajemne oddziaływania i nowe zjawiska*, red. J. Bierówka K. Pokorna-Ignatowicz, Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2014, s. 125.

⁷⁵ L. Koepnick, *Reading on the move*, „PMLA” 128(1)/2013, s. 232-237.

⁷⁶ Ł. Świątek, *The Podcast as an Intimate Bridging Medium*, [w:] *Podcasting. New Aural Cultures and Digital Media*, red. R. Berry, N. Fox, D. Llinares, Palgrave Macmillan, Nowy Jork 2018, s. 174.

obraz treści internetowych jako rozpraszających uwagę i skracających jej czas⁷⁷. Badacze podkreślają, że tego rodzaju forma produkcji i dystrybucji narracyjnego audio prowadzi nierzadko do bardziej zaangażowanego i długotrwałego słuchania (na przykład *Serial Sarah Koenig* czy *True Murder* Dana Zupansky'ego)⁷⁸. Podcasting i seriale audio są częścią eksplozji rozwoju i popularności angażujących publikacji cyfrowych, których sukces powodowany jest nie tylko rozwojem technologii, ale także eksperymentów i twórczych poszukiwań w zakresie jakościowych i długometrażowych narracji dokumentalnych, skłaniających do namysłu, refleksji i pogłębionego odbioru (*deep dives*)⁷⁹. Na internetowym „ryнку uwagi” (*marketplace of attention*), o którym pisze James G. Webster⁸⁰, niezbędne jest tworzenie immersyjnych treści audio, które dają szansę osiągnięcia poczucia „bycia wewnątrz” opowieści. Dowling i Miller punktują, że serie audio korzystają z możliwości immersyjnych dźwięku nie tylko w kontekście czynników technologicznych (odbiór binauralny), ale także, a może przede wszystkim – sposobów opowiadania historii⁸¹. Przywołani autorzy wspominają też koncepcję *the driveway moment* – sytuację, w której odsłuchiwany utwór jest na tyle interesujący, że słuchacz, mimo dotarcia na miejsce, decyduje się pozostać w samochodzie i wysłuchać dzieło do końca. W wypadku odbiorców serialowych treści audio *the driveway moment* zyskuje szerszy kontekst, bo odsłuch możliwy jest w każdym miejscu i czasie, a seryjność narracyjnych opowieści i konstrukcja dramaturgiczna bazująca na cliffhangerach zachęca słuchacza do pozostania z odcinkiem do końca, dając obietnicę rozwiązania dotychczasowych wątków i otwarcia kolejnych⁸². Mariann Hardey i Simon J. James określają ten zabieg jako *a hook*, czyli dramaturgiczny, narracyjny „haczyk” kończący epizod⁸³. Odwołują się także do dwóch, kluczowych dla narracji tychże opowieści⁸⁴, terminów: *la passion du sens* oraz *dilatory space*. Wyjaśniają, że pojęcia niejako się dopełniają i są realizowane poprzez poszukiwanie przez odbiorcę „końców”, rozwiązań konkretnych wątków, które nadadzą sens zarówno opowieści jako całości, ale także – pojedynczym odcinkom⁸⁵. Przestrzeń

⁷⁷ Badacze powołują się na badania Carr,2011; Helfand & Maeda,2001; Boling & Hull,2018; McHugh,2016. Zob. D.O.Dowling, K.J. Miller, dz. cyt., s. 180-182.

⁷⁸ Tamże, s. 168.

⁷⁹ Tamże, s. 169.

⁸⁰ J.G. Webster, *Structuring a marketplace of attention*, w: *The Hyperlinked Society. Questioning Connections in the Digital Age*, red. J. Turow, L. Tsui, University of Michigan Press 2008, s. 23-38.

⁸¹ D.O.Dowling, K.J. Miller, dz.cyt., s. 170-171.

⁸² Tamże, s. 171.

⁸³ M. Hardey, S.J. James, *Digital seriality and narrative branching: the podcast Serial, Season One*, „Communication And Critical/Cultural Studies” 19(1)/2022, s. 76.

⁸⁴ Autorzy odnoszą swoje wnioski do interpretacji eseju Rolanda Barthesa dokonanej przez Petera Brooksa. Zob. R. Barthes, *Wstęp do analizy strukturalnej opowiadań*, „Pamiętnik Literacki” 59/4, 1968, s. 327-359 oraz P. Brooks, *Semiotics and Thick Description (Barthes and Geertz)*, [w:] *Interpreting Clifford Geertz. Cultural Sociology*, red. J.C. Alexander, P. Smith, M. Norton, Palgrave Macmillan, Nowy Jork 2011.

⁸⁵ Zob. M. Hardey, S.J. James, dz. cyt., s. 83.

suspensu (*dilatory space*) to sposób, w jaki czytelnik dąży do rozwiązania i zakończenia narracji⁸⁶, co fundamentalnie oddziałuje we wprowadzaniu cliffhangerów także w opowieściach audio. Zatem potencjał twórczy audialności, immersyjne możliwości dźwięku i narracji oraz konsekwentne budowanie dramaturgii w obrębie serii jako całości i jej części są elementami konstytutywnymi dla utrzymania uwagi, zainteresowania słuchacza i nieporzucania słuchanego tytułu.

Badania Stougaard Pedersen i Have udowadniają wagę głosu lektora/aktora⁸⁷ – odbiorcy koncentrują się na głosie i do pewnego stopnia wybierają książki do słuchania na jego podstawie, nie zaś samego autora czy gatunku. Nowy głos może być zatem „postrzegany jako radykalna zmiana i powód do zaprzestania słuchania historii, niekoniecznie dlatego, że wykonanie jest »złe«, ale dlatego, że historia jest kojarzona z innym narratorem”⁸⁸. Rolę głosu scalającego serię uwypuklają także Hardey i James odnosząc się do popularności *Serialu* – podkreślają, że Koenig jako autorka i narratorka, poprzez swój głos i sposób prowadzenia narracji⁸⁹ spajała odcinki dokumentu w koherentną całość⁹⁰. Dzięki tego rodzaju twórczym i narracyjnym rozwiązaniom, seriale audio (*born-audio series*) utrzymują grono stałych odbiorców – warunkiem jest tutaj pochwycenie uwagi słuchacza w pierwszych odcinkach, następnie liczba odsłuchań ma tendencję do stabilizacji⁹¹.

Jak wynika z przytoczonych powyżej danych, na przykładzie Audioteki i Storytel, rozwój dostępnych w platformach strumieniowych dokumentów i słuchowisk audio (samodzielnych oraz w seriach) jest niewątpliwy. Obie platformy, od momentów swego powstania, skoncentrowane były wokół produkcji i publikacji audiobooków. Jednak zwrot audytywny oraz rozpoczęty w 2014 roku, a nazwany rok później *Serial effect*, przyczyniły się do dynamicznego wzrostu liczby wysokojakościowych produkcji *fiction i non fiction*. Od 2016 roku w Storytel wydano 142 tytuły wpisujące się w jeden z tychże gatunków, natomiast w Audiotece serie dokumentów i słuchowisk audio w liczbie 132 produkcji zaczęto wydawać od 2018 roku. Warto również zaznaczyć, że rynek jakościowych dzieł audialnych rozwija się także poza największymi aplikacjami streamingowymi, a pierwszy reporterski serial audio w Polsce wydany został przez „Pismo. Magazyn Opinii” w 2019 roku i nosił tytuł *Śledztwo Pisma*. Do końca 2023 roku produkcja doczekała się 4 sezonów, każdy z nich miał innych autorów i poruszał odmienne zagadnienia. Model subskrypcji

⁸⁶ Tamże.

⁸⁷ Zob. I. Have, B. Stougaard Pedersen, dz.cyt.

⁸⁸ S. Tanderup Linkis, J. Pennlert, dz. cyt., online.

⁸⁹ Autorki wskazują tutaj między innymi istotę faktu, iż Koenig, w niektórych momentach *Serialu* stawia się w roli podobnej do słuchacza, który, jako obserwator wydarzeń, może być zagubiony, bowiem wielość wątków i wątpliwości wokół sprawy nie implikuje jasnych i jednoznacznych rozwiązań, co może wprowadzać odbiorcę w *detective mode* – tryb detektywistyczny poprzez brak jednoznacznego zakończenia każdego z odcinków.

Zob. M. Hardey, S.J. James, dz.cyt., s. 77-79.

⁹⁰ Tamże, s. 77-79.

⁹¹ Zob. S. Tanderup Linkis, J. Pennlert, dz. cyt., online.

bazujący na udostępnianiu treści audio w formie serii wymaga regularnego i trwałego użytkownika platformy przez jej odbiorców. Jednym z fundamentalnych dla usług subskrypcyjnych wyzwań jest utrzymanie lojalności użytkownika, który nie płaci za pojedynczy produkt, ale za miesiąc dostępu do treści⁹². Dlatego tak istotne jest wytworzenie swobodnego przywiązania do platformy i oferowanych przez nią opowieści, ponieważ dzięki temu rosną szanse, że odbiorca pozostanie w usłudze na kolejne miesiące⁹³. Platforma strumieniowa „porusza się w krajobrazie medialnym, który charakteryzuje się ciągłą konkurencją o czas i uwagę użytkowników – konkurencją nie tylko ze strony innych krajowych i międzynarodowych producentów i dystrybutorów audiobooków, ale także ze strony producentów wszelkich form treści kulturowych”⁹⁴. W związku z tym tworzenie oryginalnych, dostępnych wyłącznie w konkretnej platformie treści może sprawić, że użytkownik pozostanie z usługą na dłużej. Wolfgang Welsch określał słuch mianem „zmysłu sprzymierzenia”⁹⁵, który sprzyja immersyjnemu zanurzeniu i odbieraniu komunikatu jako tego, który wciela, a nie separuje. Wielość publikowanych na żądanie treści audio, wysoka jakość ich realizacji i rosnąca liczba serii udowadniają, że wpływ efektu *Serialu* oraz ogromnej popularności podcastingu jako metody dystrybucji i odbioru opowieści dźwiękowych znajduje swoje odzwierciedlenie także w Polsce. Jest to bezsprzeczny dowód na rolę i znaczenie zwrotu audiocentrycznego we współczesnej kulturze i jej obecności w nowych mediach.

Badania nad seryjnymi formami literatury audio w Polsce wskazują na rozwój tego medium, który wpisuje się w globalny trend wzrostu popularności cyfrowych treści audio. Seriale audio i audiobooki nie tylko odpowiadają na rosnące zapotrzebowanie na mobilne, immersyjne formy narracyjne, ale także redefiniują sposoby angażowania odbiorców poprzez dynamiczne, wielowątkowe opowieści. W szerszym kontekście ich rozwój można postrzegać jako część zwrotu audialnego, który wpływa także na kulturę cyfrową, potencjał rozwoju „uważnego słuchania” i głębszej interakcji z treściami dźwiękowymi. Trend ten wpisuje się w potrzeby współczesnych odbiorców, dla których wygoda, możliwość personalizacji i dostęp do wysokiej jakości treści są znaczące. Ponadto, wysoka jakość realizacji i zaawansowane techniki narracyjne wzbogacają odbiór treści i pozwalają na immersję w utwór. W efekcie cyfryzacja i rozwój platform streamingowych poszerzają sposób, w jaki literatura i kultura dźwięku istnieją we współczesnych mediach.

⁹² Badaczki piszą swój artykuł odnosząc się wyłącznie do Storytel, natomiast zasada, o której mówią, znajduje swoje zastosowanie także wobec siostrzanych usług, jak na przykład Audioteki czy Audible Originals.

⁹³ Tamże.

⁹⁴ Tamże.

⁹⁵ Zob. W. Welsch, *Na drodze do kultury słyszenia?*, tłum. K. Wilkoszewska, [w:] *Przemoc ikoniczna czy „nowa widzialność”?*, red. E. Wilk, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2001, s. 56.

Bibliografia

- Bachura-Wojtasik J., *Słuchowisko dokumentalne a rzeczywistość*, „Zagadnienia Rodzajów Literackich” 2020 LXIII (4), s. 71–88.
- Barthes R., *Wstęp do analizy strukturalnej opowiadań*, „Pamiętnik Literacki” 1968 59(4), s. 327–359.
- Berry R., *A golden age of podcasting? Evaluating serial in the context of podcast histories*, „Journal of Radio & Audio Media” 2015 22 (2), s. 170–178.
- Berry R., *Serial and Ten years of Podcasting: Has The Medium Finally Grown Up*, [w:] M. Oliveira, F. Riveiro (red.), *Radio, Sound and Internet*, Braga 2015, s. 299–309.
- Bonini T., *The „Second Age” of podcasting: Reframing podcasting as a new digital mass medium*, „Quaderns del CAC” 2015 41 vol. XVIII, s. 21–30.
- Borowiecki A., *Neoserial, serial premium czy post soap opera? W poszukiwaniu wyznaczników dla seriali nowej generacji*, „Images. The International Journal of European Film, Performing Arts and Audiovisual Communication” 2019 34, s. 163–171.
- Brooks P., *Semiotics and Thick Description (Barthes and Geertz)*, [w:] J.C. Alexander, P. Smith, M. Norton (red.), *Interpreting Clifford Geertz. Cultural Sociology*, Nowy Jork 2011, s. 9–16.
- Dowling D. O., Kyle J. M., *Immersive Audio Storytelling: Podcasting and Serial Documentary in the Digital Publishing*, „Journal of Radio & Audio Media 26” 2019 1, s. 167–184.
- Eco U., *Po drugiej stronie lustra i inne eseje. Znak, reprezentacja, iluzja, obraz*, przeł. J. Wajdas, Warszawa 2012.
- Garcarek-Sikorska A., *Czy w polskich komercyjnych rozgłośniach radiowych jest miejsce na kulturę?*, [w:] J. Bierówka, K. Pokorna-Ignatowicz (red.), *Media – kultura popularna – polityka. Wzajemne oddziaływania i nowe zjawiska*, Kraków 2014, s. 125–140.
- Gawrońska-Piotrowska A., *Serial audio w Polsce jako nowoczesna forma słuchowiska radiowego*, „Kultura – Media – Teologia” 2021 48, s. 127–156.
- Hardey M., Simon J.J., *Digital seriality and narrative branching: the podcast Serial, Season One*, „Communication And Critical/Cultural Studies” 2022 19 (1), s. 74–90.
- Have I., Stougaard Pedersen B., *Digital Audiobooks. New Media, Users and Experiences*, Londyn 2016.
- Hopfinger M., *Literatura audialna*, [w:] M. Hopfinger (red.), *Literatura i media. Po 1989 roku*, Warszawa 2010, s. 131–163.
- Ilhde D., *Listening and Voice. Phenomenologies of Sound*, Second Edition, Nowy Jork 2007.
- Johnson B., *A Story Is a Promise & The Spirit of Storytelling*, Vancouver 2011.
- Kaziów M., *O dziele radiowym. Z zagadnień estetyki oryginalnego słuchowiska*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1973.
- Koepnick L., *Reading on the move*, „PMLA” 2013 128 (1), s. 232–237.
- Lindgren M., *Personal narrative journalism and podcasting*, „Radio Journal: International Studies in Broadcast & Audio Media” 2016 14 (1), s. 23–41.
- McHugh S., *How podcasting is changing the audio storytelling genre*, „Radio Journal International Studies in Broadcast & Audio Media”, 2016 14(1), s. 65–82.
- Mittell J., *Złożoność narracyjna we współczesnej telewizji amerykańskiej*, tłum. D. Kuźma, [w:] T. Bielak, M. Filić, G. Ptaszek (red.), *Zmierzch telewizji? Przemiany medium. Antologia*, Warszawa 2011, s. 151–179.
- Muszyńska K., *MUSISZ TO OBEJRZEĆ! Analiza funkcjonowania oraz oddziaływania seryjności i serialu telewizyjnego w kulturze popularnej*, [w:] B. Panek, A. Wójtowicz (red.), *Między Trendem a Tradycją. Kulturowe Oblicza Seriali*, Lublin 2015, s. 8–20.
- Myślak D. A., *Od serialu telewizyjnego do odserialowych formatów internetowych*, Olsztyn 2021
- Myślak D. A., *Random a pokolenia Z i Y z perspektywy społeczno-technologicznej i formatowo-czasowej*, „Studia Rossica Gedanensia” 2023, Nr 10, s. 161–178.
- Pleszczyński J., *Dźwięk i muzyka: między racjomorficznością a racjonalnością*, [w:] I. Hofman, D. Kępa Figura (red.), *Media multimodalne. Zagadnienia ogólne i teoretyczne. Multimodalność mediów drukowanych*, t. 1., Lublin 2018, s. 35–54.

- Post-soap. Nowa generacja seriali telewizyjnych a polska widownia*, red. M. Filiciak, B. Giza, Warszawa 2011.
- Quirk V., *Guide to podcasting*, 2015, https://www.cjr.org/tow_center_reports/guide_to_podcasting.php, (dostęp 20.04.2024).
- Rubery M., *Audiobooks, Literature and Sound Culture*, Londyn 2012.
- Rusakow S., *Modern Television Series as a Phenomenon of Popular Culture*, „*Studia Warmińskie*” 2015 52, s. 85–94.
- Sołodki P., *Serial internetowy – notatki o zjawisku, Serial internetowy–notatki o zjawisku*, „*Panoptikum. Telewizje. Sezon drugi*” 2018 20, 33–46.
- Świątek Ł., *The Podcast as an Intimate Bridging Medium*, [w:] R. Berry, N. Fox, D. Llinares (red.), *Podcasting. New Aural Cultures and Digital Media*, Nowy Jork 2018, s. 173–187.
- Tanderup Linkis S., Pennlert J., *Episodic Listening: Analyzing the Content and Usage of Born-Audio Serial Narratives*, “*The Journal of Electronic Publishing*” 2020 23 (1), <https://doi.org/10.3998/3336451.0023.102>.
- Webster J.G., *Structuring a marketplace of attention*, [w:] J. Turow, L. Tsui (red.), *The Hyperlinked Society. Questioning Connections in the Digital Age*, Michigan 2008, s. 23–38.
- Welsch W., *Na drodze do kultury słyszenia?*, tłum. K. Wilkoszewska, [w:] E. Wilk (red.), *Przemoc ikoniczna czy „nowa widzialność”?*, Katowice 2001, s. 55–65.

Biogram

Eliza Matusiak – dr; w centrum jej badawczych zainteresowań swe miejsce znajduje sztuka audialna w dokumentalnej i fikcjonalnej odsłonie. Badania naukowe koncentruje wokół dwóch kluczowych kwestii: interaktywnych i cyfrowych opowieściach audio oraz tematyce Zagłady Żydów w literaturze dźwiękowej w odniesieniu do narracji i materii audio. Bada także podcasting, ze szczególnym uwzględnieniem jego artystycznych realizacji.

Tabela 1. Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
1	Rok 2084	Michał Centarowski, Michał Protasiuk	Słuchowisko	2023	18	Storytel Original	Storytel
2	Powiedz mi to jeszcze raz	Przemek Corso, Marcin Kardach (real.)	Słuchowisko	2023	2	Storytel Original	Storytel
3	Za wolność waszą i naszą	Arkadiusz Pilch	Słuchowisko	2023	3	Storytel Original	Storytel
4	Miasteczko Brighthope	Przemek Corso	Słuchowisko	2023	4	Storytel Original	Storytel
5	The Marriage Act: The unmissable speculative thriller from the author of The One	John Marrs	Słuchowisko	2023	95	Macmillan	Storytel
6	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Boże Narodzenie jest zawsze w poniedziałek	Henryk Dedo, Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
7	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Rzykant	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
8	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Pod niebem pełnym cudów	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
9	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Gospel Joy	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
10	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: W tej muzyce jest wszystko, co kocham	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
11	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Autoportret w trzech szkicach	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
12	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Kaśka „dobra rada”	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
13	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Nigdy ze mnie nie zrezygnował	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
14	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Patent na normalność	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
15	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dzieli nas tylko czas	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
16	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Silniejszy	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
17	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Walka na śmierć i życie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
18	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Wiem, że warto	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
19	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Życie na krawędzi	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
20	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Mamy naszą łaskę	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
21	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Baca z siódmego nieba	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
22	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Maluj, co widzisz	Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
23	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Harun – lew Pakistanu	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	2	Gospel.pl	Storytel
24	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Wspólnota	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
25	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Boska stodoła	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
26	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Cud przy ulicy Ogrodowej	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
27	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Polski niedobitek rolniczy	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
28	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Fontanna łez	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
29	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Król PIK	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
30	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Jak drogowskaz	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
31	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Johnny – Bliski Wschód	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
32	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Skarb	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
33	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Sukces nigdy nie jest twój, a porażka zawsze	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
34	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: W oryginałach jest więcej	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
35	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Trumna na Monciaku	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
36	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Inne dopełnienie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
37	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Przyszedł do mnie anioł	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
38	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Sama ze swoim życiem	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
39	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Góry zmieniają ludzi	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
40	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Kowal cudzego szczęścia	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
41	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Mało romantyczna historia	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
42	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Mała wojowniczką	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
43	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Miejsca, gdzie mówią kamienie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
44	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Największa przygoda życia	Waldemar Kasperczak i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	2	Gospel.pl	Storytel
45	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Porządne pranie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
46	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Największy sukces	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
47	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Przegrałem zakład, wygrałem życie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
48	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: To jest mój przyjaciel	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
49	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: To jest niemożliwe	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
50	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Ta nasza słabość Panu Bogu nie przeszkadza	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
51	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Młody wilk żyje	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
52	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Kaznodzieja z karabinem	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	2	Gospel.pl	Storytel
53	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Tak staliśmy się uchodźcami	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
54	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Kwadratura strachu	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
55	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Firma za 500 zł	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
56	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Życ inaczej	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
57	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Nie daj, bym żył tak jak oni	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
58	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Tango z kredytem w zębach	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
59	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Ptasiak	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
60	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Tej najlepszej jeszcze nie napisałam	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
61	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Teraz może być tylko lepiej	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
62	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Wszystko jest nowe	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
63	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Walka na śmieć i życie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
64	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Za wolność naszą i waszą	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
65	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Waldi	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
66	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Życ tu i teraz	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
67	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Metr nad ziemią	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
68	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Jak zatrzymać wodospad	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
69	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Zostało tylko opakowanie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
70	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Chrześcijananie z Damaszku	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
71	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: To jedno zdanie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
72	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Po tamtej stronie jest piekło	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
73	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Rozdroża miłości	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
74	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Młody wilk 2	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
75	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Wyśniony dom	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
76	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Cud na wyciągnięcie ręki	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
77	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Katia	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
78	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Czekam na te słowa całe życie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
79	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Nigdy Cię nie zostawię	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
80	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Jestem twoim ojcem	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
81	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dar inaczej zapakowany	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
82	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Kościół w potrzebie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
83	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Istina znaczy prawda	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
84	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Doskonała decyzja	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
85	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dałam szansę bieganiu	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
86	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dziwne plany ochroniarza	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
87	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Porwał mnie wiatr	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
88	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dom jak marzenie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
89	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Długi z Giszowca	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
90	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Cztery pustynie	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
92	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Dwadzieścia metrów szczęścia	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
93	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Polonus z Australii	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
94	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Mój lud mi to kupił	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
95	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Po drugiej stronie lęku	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	2	Gospel.pl	Storytel
96	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Teraz ja jestem twoim tatą	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
97	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Wujek Kardynał i Wujek Kardynał Post Scriptum	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	2	Gospel.pl	Storytel
98	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Życ dla Ciebie	Henryk Dedo i Waldemar Kasperczak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
99	Reportaż. Autoportret w trzech szkicach: Lament nieczytanej Biblii	Henryk Dedo i Magdalena Balcerak	Dokument	2023	1	Gospel.pl	Storytel
100	Rok 1984	George Orwell, Anna Lea (reż.)	Słuchowisko	2022	8	Storyside	Storytel
101	Wymazane archiwum. Zła woda	Igor Brejdygant, Dominik Sokołowski (reż.)	Słuchowisko	2022	4	Storytel Original	Storytel
102	Niekompetentni	Gabriela Łazarkiewicz-Sieczko	Słuchowisko	2022	1	Storytel Original	Storytel
103	A Court of Thorns and Roses	Sarah J. Maas	Słuchowisko	2022	9	Graphic Audio	Storytel
104	The Paris Apartment: A Novel	Lucy Foley	Słuchowisko	2022	88	HarperAudio	Storytel
105	Kruk. Słuchowisko	Jakub Korolczuk, Aleksandra Zielińska	Słuchowisko	2021	4	Storytel Original	Storytel
106	Random	Natasza Parzymies, Alicja Sokół	Słuchowisko	2021	5	Storytel Original	Storytel
107	Robin Hood i Szmaragdowy Król	Jakub Ćwiek	Słuchowisko	2021	3	Storytel Original	Storytel
108	Beskid bez kitu	Maria Strzelecka	Słuchowisko	2021	17	Storyside	Storytel
109	Medium	Szymon Jakubowski	Słuchowisko	2021	1	Ensofilm	Storytel
110	Immune	Shannon Mayer	Słuchowisko	2020-2022	11	Graphic Audio	Storytel
111	Ordinary Magic	Devon Monk	Słuchowisko	2020-2022	8	GraphicAudio	Storytel
112	Stelaż	Łukasz Orbitowski	Słuchowisko	2020	1	Storytel Original	Storytel
113	Przypadek sercowy	Michał Sufin, Mateusz Lewandowski, Kinga Kosik Burzyńska, Bartosz Młynarski, Marcin Kardach (reż.)	Słuchowisko	2020	1	Storytel Original	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
114	Topiel: Dom w głębi lasu	Jakub Ćwiek	Słuchowisko	2020	1	Storyside	Storytel
115	Topiel	Jakub Ćwiek	Słuchowisko	2020	1	Marginesy	Storytel
116	Miedzy Listami...do M.	Magdalena Witkiewicz	Słuchowisko	2020	2	Storytel Original	Storytel
117	Przemienęło	Aleksandra Zielińska, Łukasz Orbitowski, Maria Sadowska (reż.), Marcin Kardach (reż.)	Słuchowisko	2020	7	Storytel Original	Storytel
118	Cyfrowe szaty cesarza	Rafał Babraj	Słuchowisko	2020	1	Storyside	Storytel
119	Chłopi 2050, czyli Agronauca w czasach katastrofy klimatycznej	Cezary Zbierchowski	Słuchowisko	2020	12	Storytel Original	Storytel
120	Leo! Znowu Ty? Niecny plan	Aleksandra Tyl	Słuchowisko	2020	2	Wydawnictwo Lemoniada	Storytel
121	Ali, powstaniec z Nigerii, warszawiak z wyboru	Aleksandra Zbroja	Dokument	2020	1	Storytel Original	Storytel
122	Syrena, czyli dziewczyna o uciętych możliwościach	Aleksandra Zbroja	Dokument	2020	1	Storytel Original	Storytel
123	Peemek, miłość odnaleziona na wojnie	Aleksandra Zbroja	Dokument	2020	1	Storytel Original	Storytel
124	Wiedźmin	Andrzej Sapkowski, Janusz Kukuła (reż.)	Słuchowisko	2019	4	SuperNowa	Storytel
125	Atak na K2	Joanna Chudy, Andrzej Bargiel	Dokument	2018	5	Storytel Original	Storytel
126	Krew na śniegu. Apokryf Koral (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Beatrycze Nowicka (reż.)	Słuchowisko	2018	1/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
127	Ironia losu (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Sobiesław Kolanowski (reż.)	Słuchowisko	2018	2 /10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
128	Co dwie głowy (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Nadia Gasik (reż.)	Słuchowisko	2018	3 /10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
129	Skala powinności (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Katarzyna Gielicz (reż.)	Słuchowisko	2018	4/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
130	Bez wzajemności (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Barbara Szeląg (reż.)	Słuchowisko	2018	5 /10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
131	Lekcja samotności (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Przemysław Gul (reż.)	Słuchowisko	2018	6 /10	SuperNowa/ Storyside	Storytel

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
132	Nie będzie śladu (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Tomasz Zliczewski (reż.)	Słuchowisko	2018	7/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
133	Dziewczyna, która nigdy nie płakała (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Andrzej W. Sawicki (reż.)	Słuchowisko	2018	8/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
134	Ballada o kwiatu (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Michał Smyk (reż.)	Słuchowisko	2018	9/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
135	Szpony i kły (z: Szpony i kły. Antologia)	Andrzej Sapkowski, Jan Wróbel (reż.)	Słuchowisko	2018	10/10	SuperNowa/ Storyside	Storytel
136	Przygody Tappiego z Szepczącego lasu	Marcin Mortka	Słuchowisko	2018	5	Storyside	Storytel
137	Wiedźmin. Opowiadania	Andrzej Sapkowski, Janusz Kukuła (reż.)	Słuchowisko	2017	14	SuperNowa	Storytel
138	Trylogia husycka	Andrzej Sapkowski, Janusz Kukuła (reż.)	Słuchowisko	2017	6	SuperNowa	Storytel
139	Krzyżacy	Henryk Sienkiewicz, Krzysztof Czczot (reż.)	Słuchowisko	2017	13	Osorno	Storytel
140	Jan Karski	Krzysztof Czczot	Słuchowisko	2017	13	Osorno	Storytel
141	Filip	Leopold Tyrmand, Krzysztof Czczot (reż.)	Słuchowisko	2017	13	Osorno	Storytel
142	Szepczący w eterze	Jakub Ćwiek, Marcin Kardach (reż.)	Słuchowisko	2016	1	Storyside	Storytel

Tabela 2. Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
1	Narutowicz. Audioserial	Marcin Napiórkowski, Grzegorz Drojewski (reż.)	Stuchowisko	2023	8	Audioteka	Audioteka
2	Mój przyjaciel robot	Michał Szcześniak (reż.)	Stuchowisko	2023	5	Audioteka	Audioteka
3	Upadek narodu	Yann Reuzeau, Ewa Rucińska (reż., tłum., adapt.)	Stuchowisko	2023	8	Audioteka	Audioteka
4	Spalona ziemia	Jerzy i Wojciech Oleksiak, Katarzyna Szczerba (reż.), Katarzyna Iskra (reż.)	Stuchowisko	2023	6	Audioteka	Audioteka
5	Stół z powyłamowanymi nogami	Natalia Ossowska, Daria Widawska (reż.)	Stuchowisko	2023	10	Audioteka	Audioteka
6	Oni tu są	Adam Bauman, Jakub Krofta (reż.)	Stuchowisko	2023	8	Audioteka	Audioteka
7	Sprawiedliwy inaczej	Rafał Lipski, Ewa Małecki (reż.)	Stuchowisko	2023	7	Audioteka	Audioteka
8	Zima świata	Ken Follet, Grzegorz Drojewski (reż.), Zbigniew A. Królicki, Grzegorz Kołodziejczyk (tłum.)	Stuchowisko	2023	13	Audioteka	Audioteka
9	Chmuroręki i ogniousty	Maria Paszyńska, Jakub Kamiński (reż.)	Stuchowisko	2023	7	Audioteka	Audioteka
10	Marysia ma Rysia	Emil Płoszajki, Dominika Sell-Kukułka (reż.)	Stuchowisko	2023	6	Audioteka	Audioteka
11	Error	Krzysztof Domaradzki, Tomasz Borkowski (reż.)	Stuchowisko	2023	10	Audioteka	Audioteka
12	Langer	Remigiusz Mróz, Maciej Zych (reż.), Jan Jędrzejczyk (reż.)	Stuchowisko	2023	6	Audioteka	Audioteka
13	Mała Grecja. Dawni uchodźcy i ich polska odyseja	Dionisios Sturis, Katarzyna Szczerba	Dokument	2023	10	Audioteka	Audioteka
14	W Borówkowie	Dobrosława Bałazy	Stuchowisko	2023	13	Audioteka	Audioteka
15	Skóra	Monika Góra	Dokument	2023	8	Audioteka	Audioteka
16	Fantom	Marcin Ciszewski, Tomasz Borkowski (reż.)	Stuchowisko	2023	7	Audioteka	Audioteka
17	Słyszę głosy	Łukasz Wasilewski, Tymoteusz Kutz (reż.)	Stuchowisko	2022	10	Audioteka	Audioteka
18	Wilamowice mówią po swojemu	Beata Kwiatkowska	Dokument	2022	6	Audioteka	Audioteka
19	Dorwać Gangstera 2	Artur Górski, Szymon Kuśmider (reż.)	Stuchowisko	2022	8	Audioteka	Audioteka
20	Virga	Martyna Butrym, Ewa Małecki (reż.)	Stuchowisko	2022	8	Audioteka	Audioteka
21	Bomba banda	Maria Holka	Stuchowisko	2022	7	Audioteka	Audioteka
22	Anima 2	Kinga Krzemińska, Krzysztof Komander (reż.)	Stuchowisko	2022	10	Audioteka	Audioteka
23	Jedno słowo	Krzysztof Kulpiński, Beata Kawka (reż.)	Stuchowisko	2022	10	Audioteka	Audioteka
24	Symbioza	Piotr Rogoża, Krzysztof Komander (scen. i reż.)	Stuchowisko	2022	10	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
25	Burchot	Ireneusz Grzyb	Stuchowisko	2022	8	Audioteka	Audioteka
26	Sen o wolnym świecie	Łukasz Migura, Agnieszka Matusiak (reż.)	Stuchowisko	2022	10	Audioteka	Audioteka
27	Dorwać Gangstera	Artur Górski, Szymon Kuśmider (reż.)	Stuchowisko	2021	8	Audioteka	Audioteka
28	Czego oczy nie widzą 2	Krzysztof Kulpiński, Beata Kawka (reż.)	Stuchowisko	2021	10	Audioteka	Audioteka
29	Recepcja	Łukasz Orbitowski, Klaudia Mynarska, Krzysztof Komander (reż.)	Stuchowisko	2021	10	Audioteka	Audioteka
30	Recepcja 2	Łukasz Orbitowski, Klaudia Mynarska, Krzysztof Komander (reż.)	Stuchowisko	2021	10	Audioteka	Audioteka
31	Zabójstwo Iwony Cygan	Monika Góra	Dokument	2021	8	Audioteka	Audioteka
32	Cyberhost	Paweł Furman, Grzegorz Drojewski (reż.)	Stuchowisko	2021	8	Audioteka	Audioteka
33	Supernowa. Historia Arkadiusa	Karolina Sulej, Julia Strużycka, Wojtek Oleksiak	Dokument	2021	7	Audioteka	Audioteka
34	Ostatnie pożegnanie	Tatiana Zawrzykraj, Tymoteusz Kutz (reż.)	Stuchowisko	2021	8	Audioteka	Audioteka
35	Kryptonim Wiklef	Kamil Chomiuk, Sebastian Konrad (reż.)	Stuchowisko	2021	8	Audioteka	Audioteka
36	Kontrola	Marcin Ciszewski, Bartosz Szpak (reż.)	Stuchowisko	2021	6	Audioteka	Audioteka
37	Księżyc w lustrze	Martyna Butrym, Katarzyna Michałkiewicz (reż.)	Stuchowisko	2021	12	Audioteka	Audioteka
38	Skowyt	Wojciech Chmielarz, Jakub Ćwiek, Piotr Jaworski (reż.)	Stuchowisko	2021	8	Audioteka	Audioteka
39	Miła robotka. Polskie świerszczyki, harlekiny i porno z satelity	Ewa Stusińska	Dokument	2021	8	Audioteka	Audioteka
40	Plaga	Bartłomiej Świdorski, Rafał Sisicki (reż.)	Stuchowisko	2021	26	Audioteka	Audioteka
41	Czego oczy nie widzą	Krzysztof Kulpiński, Beata Kawka (reż.)	Stuchowisko	2020	10	Audioteka	Audioteka
42	Przeminęło z wiatrem	Margaret Mitchel, reż. – brak inf.	Stuchowisko	2020	28	Audioteka, Wydawnictwo Albatros	Audioteka
45	Pastor	Adam Węglowski, reż. – brak inf.	Stuchowisko	2020	7	Audioteka	Audioteka
46	Galaktyka	Wojtek Miłoszewski, Grzegorz Drojewski (reż.)	Stuchowisko	2020	12	Audioteka	Audioteka
47	Lodowa przełęcz	Katarzyna Gondek, Katarzyna Szczerba (scen. i reż.), Franciszek Berbek (reż.)	Stuchowisko dokumentalne	2020	6	Audioteka	Audioteka
48	Jestem kim chcesz	George Bernard Shaw, Bartosz Szpak (reż.)	Audiomusical	2020	6	Audioteka	Audioteka
49	Sierżant Cuff	Krzysztof Komander, Kinga Krzemińska	Stuchowisko	2020	12	Audioteka	Audioteka
50	Sierżant Cuff 2	Krzysztof Komander, Kinga Krzemińska	Stuchowisko	2020	12	Audioteka	Audioteka
51	Sierżant Cuff 3	Krzysztof Komander, Kinga Krzemińska	Stuchowisko	2020	12	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
52	Czynnik Turyński	Piotr Rogoża, Krzysztof Komander (reż.)	Sluchowisko	2020	8	Audioteka	Audioteka
53	Łamacz szyfrów	Dariusz Błaszczuk (scen. i reż.)	Sluchowisko	2020	7	Audioteka	Audioteka
54	Osiedle RZNiW	Remigiusz Mróz, Piotr Jaworski (reż.)	Sluchowisko	2020	9	Audioteka	Audioteka
55	Czwarty zabójca mojego syna	Marta Woźniak, Lesław Dobrucki	Dokument	2020	11	Audioteka	Audioteka
56	Antologia polskiej grozy: Umysł mordercy	Sylvia Błach, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	1/31	Audioteka	Audioteka
57	Antologia polskiej grozy: Znaleźisko z Blackwood	Artur Grzelak, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	2/31	Audioteka	Audioteka
58	Antologia polskiej grozy: Trójnóg diabła	Dagmara Adwentowska, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	3/31	Audioteka	Audioteka
59	Antologia polskiej grozy: Pajęczyna	Maciej Szymczak, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	4/31	Audioteka	Audioteka
60	Antologia polskiej grozy: Czarna kawka	Marek Zychła, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	5/31	Audioteka	Audioteka
61	Antologia polskiej grozy: Wielka puszcza	Marek Łukaszewicz, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	6/31	Audioteka	Audioteka
62	Antologia polskiej grozy: Dusz w pudełku	Sylvia Błach, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	7/31	Audioteka	Audioteka
63	Antologia polskiej grozy: Z głębi pierzastej padliny	Kornel Mikołaczyk, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	8/31	Audioteka	Audioteka
64	Antologia polskiej grozy: Kot czarny, los marny	Artur Grzelak, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	9/31	Audioteka	Audioteka
65	Antologia polskiej grozy: Vaticanus	Maciej Szymczak, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	10/31	Audioteka	Audioteka
66	Antologia polskiej grozy: Niesforny chłopiec	Marek Łukaszewicz, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	11/31	Audioteka	Audioteka
67	Antologia polskiej grozy: Słupnik	Jakub Bielawski, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	12/31	Audioteka	Audioteka
68	Antologia polskiej grozy: Najwspanialszy dzień	Marek Łukaszewicz, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	13/31	Audioteka	Audioteka
69	Antologia polskiej grozy: Bardzo długo była tylko ciemność	Wojciech Gunia, reż. – brak inf.	Sluchowisko	2020-2021	14/31	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
70	Antologia polskiej grozy: Za ścianą	Kazimierz Kyrz Jr, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	15/31	Audioteka	Audioteka
71	Antologia polskiej grozy: Węprzyn by night	Grzegorz Gajek, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	16/31	Audioteka	Audioteka
72	Antologia polskiej grozy: Czysta w eterze	Sylvia Błach, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	17/31	Audioteka	Audioteka
73	Antologia polskiej grozy: Latający Olender	Dagmara Adwentowska, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	18/31	Audioteka	Audioteka
74	Antologia polskiej grozy: Nosiciele pana łaknącego	Piotr Ferens, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	19/31	Audioteka	Audioteka
75	Antologia polskiej grozy: Hotel Nawia	Maciej Szymczak, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	20/31	Audioteka	Audioteka
76	Antologia polskiej grozy: Wata	Jakub Bielawski, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	21/31	Audioteka	Audioteka
77	Antologia polskiej grozy: Skóra	Tomasz Siwiec, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	22/31	Audioteka	Audioteka
78	Antologia polskiej grozy: Czysta	Michał Stonawski, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	23/31	Audioteka	Audioteka
79	Antologia polskiej grozy: Medium	Agnieszka Kwiatkowska, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	24/31	Audioteka	Audioteka
80	Antologia polskiej grozy: Książę kłamców	Dawid Kain, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	25/31	Audioteka	Audioteka
81	Antologia polskiej grozy: Bezwzględnie zakochani	Sylvia Błach, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	26/31	Audioteka	Audioteka
82	Antologia polskiej grozy: Horror na plebani	Maciej Szymczak, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	27/31	Audioteka	Audioteka
83	Antologia polskiej grozy: Zmiana zagłogi	Dagmara Adwentowska, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	28/31	Audioteka	Audioteka
84	Antologia polskiej grozy: Pod czerwonym schodkiem	Piotr Ferens, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	29/31	Audioteka	Audioteka
85	Antologia polskiej grozy: Potworów nie obsługujemy	Tomasz Siwiec, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	30/31	Audioteka	Audioteka
86	Antologia polskiej grozy: Ziemia mówi	Jakub Bielawski, reż. – brak inf.	Śluchowisko	2020-2021	31/31	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
87	Władcy Polski. Historia na nowo opowiedziana	Mirosław Maciorowski, Beata Maciejewska	Sluchowisko	2020	49	Audioteka	Audioteka
88	Lot 202	Remigiusz Mróz, Grzegorz Gutkowski (reż.)	Sluchowisko	2020	14	Audioteka	Audioteka
89	Tak smakuje miłość	Agata Przybyłek, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	11	Audioteka	Audioteka
90	Inne światy. Antologia: Idzie niebo	Jakub Małecki, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	1/9	Audioteka	Audioteka
91	Inne światy. Antologia: Sfora	Łukasz Orbitowski, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	2/9	Audioteka	Audioteka
92	Inne światy. Antologia: Korytarz pełnomorski	Remigiusz Mróz, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	3/9	Audioteka	Audioteka
93	Inne światy. Antologia: Boży dłużnik	Aneta Jadowska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	4/9	Audioteka	Audioteka
94	Inne światy. Antologia: Szpony smoka	Robert J. Szmidt, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	5/9	Audioteka	Audioteka
95	Inne światy. Antologia: Człowiek, który kochał	Anna Kantoch, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	6/9	Audioteka	Audioteka
96	Inne światy. Antologia: Nazwałem go Erzet	Aleksandra Zielińska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	7/9	Audioteka	Audioteka
97	Inne światy. Antologia: Tyle lat trudu	Jakub Żulczyk, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	8/9	Audioteka	Audioteka
98	Inne światy. Antologia: Zapalny stan udreki	Sylwia Chutnik, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2020	9/9	Audioteka	Audioteka
99	Anima	Kinga Krzemińska, Krzysztof Komander (reż.)	Sluchowisko	2019	10	Audioteka	Audioteka
100	Czarny Romans	Michał Marczak, Katarzyna Szczerba, Cezary Ciszewski, Dionisios Sturis, Agata Karlicka, Jerzy Rogiewicz	Dokument	2019	7	Audioteka	Audioteka
101	Czarne źródło	Bartosz Szpak (scen. i reż.)	Sluchowisko	2019	6	Audioteka	Audioteka
102	Słowiańskie koszmary: Najwyższy czas, by naprawić błąd	Flora Woźnica, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	1/21	Audioteka	Audioteka
103	Słowiańskie koszmary: Na służbę bogu	Dagmara Adwentowska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	2/21	Audioteka	Audioteka
104	Słowiańskie koszmary: Reguła niczego	Michał Stonawski, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	3/21	Audioteka	Audioteka
105	Słowiańskie koszmary: Szeptucha	Agnieszka Kwiatkowska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	4/21	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
106	Słowiańskie koszmary: Krew dla bogów	Maciej Szymczak, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	5/21	Audioteka	Audioteka
107	Słowiańskie koszmary: Głowa	Radosław Jarosiński, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	6/21	Audioteka	Audioteka
108	Słowiańskie koszmary: Niezwykła kobieta	Dagmara Adwentowska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	7/21	Audioteka	Audioteka
109	Słowiańskie koszmary: Cmentarzysko demonów	Piotr Ferens, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	8/21	Audioteka	Audioteka
110	Słowiańskie koszmary: Wróżda	Maciej Szymczak, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	9/21	Audioteka	Audioteka
111	Słowiańskie koszmary: Svantevit	Katarzyna Bromirska, Mikołaj Rybacki, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	10/21	Audioteka	Audioteka
112	Słowiańskie koszmary: Zwierciadło	Krzysztof Haczyński, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	11/21	Audioteka	Audioteka
113	Słowiańskie koszmary: Powrót pradawnych	Piotr Ferens, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	12/21	Audioteka	Audioteka
114	Słowiańskie koszmary: Pośród drzew	Sylvia Błach, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	13/21	Audioteka	Audioteka
115	Słowiańskie koszmary: Grad na was i burze	Dagmara Adwentowska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	14/21	Audioteka	Audioteka
116	Słowiańskie koszmary: Złota tarcza	Maciej Szymczak, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	15/21	Audioteka	Audioteka
117	Słowiańskie koszmary: Cmentarnica	Piotr Ferens, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	16/21	Audioteka	Audioteka
118	Słowiańskie koszmary: Żywy ogień	Marek Kwietniewski, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	17/21	Audioteka	Audioteka
119	Słowiańskie koszmary: Pożóg	Artur Grzelak, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	18/21	Audioteka	Audioteka
120	Słowiańskie koszmary: Jak było	Aleksandra Koziół, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	19/21	Audioteka	Audioteka
121	Słowiańskie koszmary: Wierzbowe dzieci	Agata Poważyńska, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	20/21	Audioteka	Audioteka
122	Słowiańskie koszmary: Przebudzenie	Adrian Turzański, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	21/21	Audioteka	Audioteka
123	Zamachowcy	Krzysztof Józwiak, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	9	Audioteka	Audioteka
124	Narrentum	Andrzej Sapkowski, Janusz Kukuła (reż.)	Sluchowisko	2019	29	Audioteka	Audioteka
125	Invictus	Marcin Ciszewski, reż. – brak. inf.	Sluchowisko	2019	9	Audioteka	Audioteka
126	Popiel. Syn popiołów	Witold Jabłoński, Grzegorz Drojewski (reż.)	Sluchowisko	2019	10	Audioteka	Audioteka
127	Dwa Jeden Zero	Mateusz Płocha (scen. i reż.), Wiktor Ejryszew (scen. i reż.)	Sluchowisko	2019	8	Audioteka	Audioteka
128	Komeda/Mazolewski	Krzysztof Komander	Dokument	2019	8	Audioteka	Audioteka

Lp.	Tytuł	Autorzy	Gatunek	Rok	Liczba części	Wydawca	Platforma
129	Dary Bogów	Witold Jabłoński, Tomasz Robaczewski (reż.)	Słuchowisko	2018	14	Audioteka	Audioteka
130	Misja: Niepodległość	Piotr Rzepka, Krzysztof Komander (scen. i reż.)	Słuchowisko	2018	9	Audioteka	Audioteka
131	Głosy. Co słyszał morderca	Dionisios Sturis, Ewa Winnicka	Dokument	2019	11	Audioteka	Audioteka
132	Sherlock Holmes. Odcienie czerni	Bartosz Szpak (scen. i reż.), Adam Chyliński (scen. i reż.)	Słuchowisko	2018	12	Audioteka	Audioteka